

WPROWADZENIE

Ojciec Święty Franciszek w niedzielę, 10 października 2021 r., zainaugurował XVI Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów na temat: „Ku Kościołowi Synodalnemu: komunია, uczestnictwo, misja”, który potrwa do 2023 r. Papież pragnie, aby ten Synod nie był jednorazowym wydarzeniem, ale procesem, by w tym synodalnym doświadczeniu uczestniczyli nie tylko Księża Biskupi, ale wszyscy wierni, „bo wszyscy przez chrzest i bierzmowanie otrzymali Ducha Świętego, a w Eucharystii karmią się jednym Ciałem Żyjącego Pana”. Dlatego też Synod jest podzielony na trzy etapy: lokalny, kontynentalny i powszechny w Rzymie.

Pierwszą częścią Synodu jest etap diecezjalny, którego uroczyste otwarcie w Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej nastąpiło w niedzielę, 17 października br., w szczecińskiej Katedrze. Ksiądz Arcybiskup Metropolita Andrzej Dzięga polecił wówczas, aby zainaugurowano prace Synodu – pod kierunkiem Księża Duszpasterzy – w dekanatach, parafiach, wspólnotach i innych zrzeszeniach kościelnych. Metropolita Szczecińsko-Kamieński podczas inauguracji w szczególny sposób podkreślił potrzebę intensywnej modlitwy do Ducha Świętego w trakcie wszystkich prac i spotkań synodalnych. W etapie diecezjalnym Synodu Kościół ma skupić się na tym, kto jest „towarzyszem podróży”, kto idzie w drodze wiary i kto jest na uboczu. Będzie to etap słuchania Ducha Świętego i wyrażenia osobistych odczuć, doświadczeń i przemyśleń, uzyskanych podczas modlitwy osobistej i wspólnotowej. Celem spotkań synodalnych jest stworzenie przestrzeni do wypowiedzi, m.in.: Duszpasterzom, katolikom świeckim, osobom życia konsekrowanego, młodzieży, ludziom ubogim. Wszyscy są zaproszeni do odważnego wypowiadania się i słuchania. Celem spotkań synodalnych nie jest dyskusja i podejmowanie decyzji, ale w atmosferze maksymalnej wolności i otwartości, wyrażenie rezultatów modlitwy, połączonych z własnymi przemyśleniami. Dlatego też zaproponowane pytania i tematy są bardzo otwarte, przez

co stwarzają możliwości do szerszych wypowiedzi. Podczas spotkań będzie okazja do poszukiwania odpowiedzi, jak inspiruje ludzi modlitwa i celebrowanie liturgiczne, jak promować aktywne i pełne uczestnictwo wszystkich wiernych w liturgii, w jaki sposób zaangażować ludzi w zachowanie i rozwój wiary oraz przynależność do Kościoła świętego.

Synod jest okazją do refleksji nad duszpasterstwem i stanem wiary w kościołach parafialnych, filialnych i kaplicach. Stwarza możliwość dzielenia się doświadczeniem wiary, aby zobaczyć, gdzie jesteśmy na drodze budowania wspólnoty miłości. Może być także pomocą w diagnozowaniu napotykanymi trudnościami w rodzinach, życiu religijnym dzieci i młodzieży. Będzie również okazją do nazwania dobrych form działania oraz wyrażenia naszych doświadczeń w rozumieniu wspólnoty Kościoła. Jednak przede wszystkim spotkania synodalne powinny być czasem modlitwy za Kościół święty, o dar rozeznania właściwych dróg ewangelizacji.

Przygotowane materiały stanowią pomoc w przeprowadzeniu spotkań synodalnych na różnych poziomach, w dekanatach, parafiach, ruchach i wspólnotach, stowarzyszeniach i grupach lub podczas indywidualnej refleksji osób prywatnych. Dlatego też niniejsza publikacja zawiera konspekty do dziesięciu tematów podanych przez Stolicę Apostolską w *Vademecum*, a także wyraża otwartość na podjęcie innych tematów, które będą uznane za ważne. Pytania towarzyszące każdemu z zaproponowanych tematów mogą być wykorzystane jako punkt wyjścia do słuchania opinii, przemyśleń i doświadczeń osobistych oraz efektów modlitwy.

Grupie synodalnej przewodniczy zasadniczo Duszpasterz, którego wspiera Sekretarz grupy, odpowiedzialny za zredagowanie do końca stycznia 2022 r. dokumentu z wnioskami końcowymi (maksymalnie 5 stron). Do grupy synodalnej można powołać osoby z różnych stanów, grup społecznych i zawodowych. Do tego grona można – według rozeznania – powołać także osoby zainteresowane

życiem Kościoła i Synodem lub zdystansowane do Kościoła, a nawet od niego oddalone. Ilość osób w grupie synodalnej powinna być roztropnie określona, a jeśli chętnych będzie więcej, mogą być podzieleni na mniejsze podgrupy. Im więcej będzie takich grup, tym większe mogą przynieść owoce. Grupy synodalne i osoby indywidualne, podejmujące osobistą refleksję synodalną, będą tworzyć szerokie Forum Synodu na etapie diecezjalnym, a efekty ich pracy powinny być przesłane do Kolegium Synodu (e-mail: wdkm@kuria.pl), powołanego przez Księdza Arcybiskupa Metropolitę Andrzeja Dzięgę. Następnie Kolegium Synodu, zebrane materiały przedstawi Prezydium Synodu, któremu przewodniczy Ksiądz Arcybiskup Metropolita. Celem pracy Kolegium Synodu będzie przygotowanie syntezy diecezjalnej i przekazanie jej Konferencji Episkopatu Polski.

W grupach synodalnych warto wybrać Koordynatora, który – pod opieką Księdza Duszpasterza – będzie czuwał nad porządkiem obrad i określał terminy kolejnych spotkań. Jeśli w grupie synodalnej nie będzie obecny Ksiądz Duszpasterz, pracą grupy może kierować, jako Koordynator, osoba świecka, upoważniona do tego zadania przez Duszpasterza. Spotkań powinno być tyle, ile uzna grupa. Może ona zdecydować, że jeden temat będzie omawiać na jednym spotkaniu, jak również, że wszystkie tematy przeanalizuje podczas jednego spotkania. Wybór w tej kwestii należy do grupy. Wybrać warto także Sekretarza, który będzie na bieżąco spisywać wnioski z kolejnych tematów, aby opracować syntezę odpowiedzi z wyraźnym zaznaczeniem do jakich tematów się odnoszą. Synteza, ukazująca tematy i przyporządkowane do nich właściwe odpowiedzi, powinna być terminowo przekazana do Kolegium Synodu. Synteza odpowiedzi nie ma być opracowaniem naukowym, ale wyrażeniem serc, odczuć, doświadczeń, przeżyć, które będą pomocą w dalszym rozeznawaniu. Celem zatem spotkań synodalnych jest zebranie doświadczeń i przemyśleń wszystkich wypowiadających się w atmosferze miłości i wolności. Mogą powstać także grupy

tematyczne, które wybiorą jeden lub dwa tematy i tylko im poświęcą czas lub też określą własny temat i poddadzą go analizie wspólnotowej, poprzedzonej modlitwą.

Jeśli grupa tak zdecyduje, modlitwa w intencji rozeznania podanych tematów może odbywać się prywatnie, a na spotkaniu nastąpi przedstawienie i spisanie wniosków z doświadczeń. Warto jednak, aby każde spotkanie rozpoczynało się i kończyło modlitwą. Można wykorzystać do tego modlitwę synodalną lub inną, a także fragmenty Pisma Świętego z rozważaniami wskazanymi niżej. Modlitwa niech przenika diecezjalny etap Synodu, aby Duch Święty udzielał pomocy Kościołowi w rozeznawaniu drogi. Zawierajmy także nasze spotkania Matce Bożej, Matce Kościoła, aby w naszych lokalnych wieczernikach wypraszała potrzebne łaski.

Ks. kan. dr Piotr Skiba

Koordynator diecezjalnego etapu Synodu Biskupów

Spotkanie I: TOWARZYSZE PODRÓŻY

1. Z Ewangelii według św. Łukasza (Łk 24, 13-32):

Tego samego dnia dwaj z nich byli w drodze do wsi, zwanej Emaus, oddalonej sześćdziesiąt stadiów od Jerozolimy. Rozmawiali oni z sobą o tym wszystkim, co się wydarzyło. Gdy tak rozmawiali i rozprawiali z sobą, sam Jezus przybliżył się i szedł z nimi. Lecz czy ich były niejako na uwieży, tak że Go nie poznali. On zaś ich zapytał: «Cóż to za rozmowy prowadzicie z sobą w drodze?» Zatrzymali się smutni. A jeden z nich, imieniem Kleofas, odpowiedział Mu: «Ty jesteś chyba jedynym z przebywających w Jerozolimie, który nie wie, co się tam w tych dniach stało». Zapytał ich: «Cóż takiego?» Odpowiedzieli Mu: «To, co się stało z Jezusem Nazarejczykiem, który był prorokiempotężnym w czynie i słowie wobec Boga i całego ludu; jak arcykapłani i nasi przywódcy wydali Go na śmierć i ukrzyżowali. A myśmy się spodziewali, że On właśnie miał wyzwolić Izraela. Tak, a po tym wszystkim dziś już trzeci dzień, jak się to stało. Nadto jeszcze niektóre z naszych kobiet przeraziły nas: były rano u grobu, a nie znalazłszy Jego ciała, wróciły i opowiedziały, że miały widzenie aniołów, którzy zapewniają, iż On żyje. Poszli niektórzy z naszych do grobu i zastali wszystko tak, jak kobiety opowiadały, ale Jego nie widzieli». Na to On rzekł do nich: «O nierozumni, jak nieskore są wasze serca do wierzenia we wszystko, co powiedzieli prorocy! Czyż Mesjasz nie miał tego cierpieć, aby wejść do swej chwały?» I zaczynając od Mojżesza poprzez wszystkich proroków wykladał im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego. Tak przybliżyli się do wsi, do której zdążali, a On okazywał, jakoby miał iść dalej. Lecz przymusili Go, mówiąc: «Zostań z nami, gdyż ma się ku wieczorowi i dzień się już nachylił». Wszedł więc, aby zostać z nimi. Gdy zajął z nimi miejsce u stołu, wziął chleb, odmówił błogosławieństwo, połamał go i dawał im. Wtedy czy im się otworzyły i poznali Go, lecz On zniknął im z oczu. I mówili nawzajem do siebie: «Czy serce nie pałało w nas, kiedy rozmawiał z nami w drodze i Pisma nam wyjaśniał?»

2. Refleksja:

Uczniowie chociaż idą razem do Emaus, jednak przeżywają samotność, bo brakuje im Jezusa. Być może tę drogę przebywali wiele razy z Jezusem.

Brak Jezusa powoduje samotność. Rozmawiali o wszystkim, co się wydarzyło, bo o wydarzeniach trzeba rozmawiać, aby w ten sposób uczyć się życia wiary, myślenia, odczuwania określonych wydarzeń. Trzeba mówić o wszystkim, przynajmniej z jednym człowiekiem. Lecz może być i tak, że drugi człowiek nie wyjaśni nam tego, czego nie wiemy. Mówienie szczere, otwarte powoduje zbliżenie się Jezusa do człowieka i człowieka do Jezusa, choć człowiek tego niewidzi i nie odczuwa. Uczniowie żyją przeszłością, myślą o niej, rozmawiając o tym, co się wydarzyło. „Zatrzymali się smutni”. Smutek zatrzymuje człowieka, ale również smutek sprowadza Boga: „Jezus przybliżył się i siedł z nimi”. Trzeba pozwolić Jezusowi, by mnie pytał. Pytania skłaniają do wynurzeń, odkrycia tego, co rozumiemy i tego, co pozostaje nadal niejasne.

Jakie rozmowy prowadzimy ze sobą, takie widzenie spraw posiadamy. W zależności od tego, z kim rozmawiamy, z kim jesteśmy w drodze, zbliżamy się do prawdy lub się od niej oddalamy. Od smutku i zniechęcenia uwalnia opowiedzenie wszystkiego Jezusowi. Wyjawienie tego, czego się spodziewałem, a to się nie wydarzyło: „Myśmy się spodziewali”. Jezus zmienia beznadziejność w nadzieję. Mówienie o nadziei, mojej nadziei, o tym, że jestem rozczarowany ludźmi, życiem, a może i Panem Bogiem.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Przez Jezusa, który pozostał z nami w Najświętszym Sakramencie, aby być pokarmem pokrzepiającym w drodze do niebieskiego Emaus, módlmy się:

- za Kościół posłany do świata, aby Duch Święty budził wiarę w sercach tych, którym głoszona jest Ewangelia. Ciebie prosimy...
- abyśmy potrafili towarzyszyć drugiemu człowiekowi w drodze wiary. Ciebie prosimy...
- abyśmy potrafili przychodzić do Pana Jezusa z naszymi wątpliwościami, rozczarowaniami, zrezygnowaniem, by On nappełniał nas nadzieją. Ciebie prosimy...

Boże nasz Ojcie, przyjdź z pomocą w przedstawianych sprawach i oświeć nasze umysły, abyśmy wiedli życie na Twoją chwałę. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Zjednoczeni w miłości skierujmy do Boga Ojca modlitwę, której nas nauczył Jego Syn: Ojcie nasz...

5. Pytania do refleksji synodalnej

W Kościele i w społeczeństwie jesteśmy na tej samej drodze, ramię w ramię.

- * W waszym Kościele lokalnym, kim są ci, którzy „podążają razem”?
- * Kiedy mówimy „nasz Kościół”, kto do niego należy?
- * Kto nas prosi, abyśmy szli razem?
- * Kim są towarzysze podróży, także poza granicami kościelnymi?
- * Jakie osoby lub grupy są pozostawione na marginesie, wyraźnie lub faktycznie?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie II: SŁUCHANIE

1. Z Ewangelii według św. Marka (Mk 7, 31-37):

Jezus opuścił okolice Tyru i przez Sydon przyszedł nad Jezioro Galilejskie, przemierzając posiadłości Dekapolu. Przyprowadzili Mu głuchoniemego i prosili Go, żeby położył na niego rękę. On wziął go na bok, osobno od tłumu, włożył palce w jego uszy i śliną dotknął mu języka; a spojrzawszy w niebo, westchnął i rzekł do niego: «Effatha», to znaczy: Otwórz się! Zaraz otworzyły się jego uszy, więzy języka się rozwiązały i mógł prawidłowo mówić. [Jezus] przykazał im, żeby nikomu nie mówili. Lecz im bardziej przykazywał, tym gorliwiej to rozgłaszali. I pełni zdumienia mówili: «Dobrze uczynił wszystko. Nawet głuchym słuch przywraca i niemym mowę».

2. Refleksja:

W przejmującej scenie uzdrowienia głuchoniemego znajdujemy słowo „klucz” prowadzące do uzdrowienia: „Effatha” (otwórz się). „Otwórz się”, czyli ujawnij swoją serdeczność lub wrogość, radość lub smutek, lęk albo agresję, zmęczenie lub energię. Gdy człowiek otwiera się, mówi, prezentuje swoje wnętrze. Człowiek „maluje siebie” słowami, gestami, płaczem i śmiechem, lękiem i spokojem. Mówiąc wzbudzamy w innych określone uczucia i myśli. Wiele jest spraw, a przede wszystkim ludzi, którzy po mistrzowsku nas „zamykają”. Zamykają nasze usta, zatykają uszy.

Jezus uzdrawiając, czyli otwierając człowieka na siebie, objawia moc swoją. Bóg otwiera wszystko, co zechce. Spraw ludzkich nie otworzymy brzmieniem ziemi, lecz nieba. To, co ziemskie człowieka czyni głuchym i niemym, to, co z nieba, czyni go wolnym od ziemskiego postrzegania. Trzeba odnieść się do Boga, by zrozumieć cokolwiek z własnego życia. Moje życie, ja sam jestem „ziemią” Boga. Potrzeba pozwolić Bogu dojść do głosu, by to, co szlachetne, dobre i czyste we mnie zaczęło mówić i słyszeć.

Otwartość staje się możliwa, gdy wyrażamy zgodę na zależność. Otwiera nas miłość, dająca poczucie bezpieczeństwa. Otwieranie zakłada przezwyciężenie tych wszystkich mechanizmów obronnych nagromadzonych przez bolesne wydarzenia. Otwarcie się, to dopuszczenie do siebie drugiego, aby on stał się częścią mojego życia, myślenia i przeżywania. Otwartość staje się faktem, gdy odważymy się przyjąć to, co jest nam ofiarowane. Głuchoniemy nie stałby się zdrowy bez Jezusa, Jego wezwania do otwarcia się. Potrzebujemy kogoś, kto znajdzie dostęp do naszego serca. Jezus poznał tęsknoty człowieka chorego. Wzywa go do tego, co jest jego pragnieniem. Mamy dostęp do ludzi zamkniętych wówczas, gdy odpowiadamy na ich pragnienia, a przede wszystkim okazujemy zrozumienie i szacunek dla ich wyjątkowości i niepowtarzalności. Człowieka trzeba przyjąć w jego złożoności uczuć, doświadczeń przeszłości i tego, co w nim pozostaje bardzo kontrowersyjne w stosunku do naszych poglądów.

Otwarcie się jest zawsze aktem Boga w człowieku. Bóg jest otwarty na człowieka. Posyła swojego Syna na świat wtedy, kiedy człowiek nie jest w stanie wyjść z pułapki grzechu, w jakim się znalazł. Jezus uzdrawiając człowieka wprowadza go równocześnie w swoje życie. Ten, który uzdrawia, jest Tym, który oddaje nam Swoje życie, wprowadza w tajemnicę własnego istnienia.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Zgromadzeni w imię Chrystusa, którego pragniemy słuchać i przeżywać z Nim Komunię, przedstawmy Bogu nasze prośby. Módlmy się:

- za Ojca Świętego, biskupów i całe duchowieństwo, aby wsłuchani w głos Ducha Świętego docierali z Dobrą Nowiną do ludzkich serc. Ciebie prosimy...

- za tych, którzy z różnych powodów są oddaleni od Boga. Ciebie prosimy...

- za nas samych, abyśmy uważnie słuchali Ewangelii i wcielali ją w życie. Ciebie prosimy...

Bądź uwielbiony Panie za łaskę poznania tajemnicy zbawienia, którą jest Jezus Chrystus; niech wszyscy doświadczą Jego bliskości, światła i wsparcia. Tobie chwała na wieki wieków. Amen.

Posłuszni woli naszego Pana, Jezusa Chrystusa ośmielamy się mówić: Ojciec nasz....

5. Pytania do refleksji synodalnej

Słuchanie jest pierwszym krokiem, ale wymaga otwartego umysłu i serca, bez uprzedzeń.

- * Komu nasz Kościół partykularny jest „winien posłuchania”?
- * W jaki sposób wysłuchiwanie są świeccy, zwłaszcza młodzi i kobiety?
- * W jaki sposób włączamy wkład konsekrowanych mężczyzn i kobiet?
- * Jaką przestrzeń ma głos mniejszości, odrzuconych i wykluczonych?
- * Czy potrafimy zidentyfikować uprzedzenia i stereotypy, które utrudniają nam słuchanie?
- * W jaki sposób wsłuchujemy się w społeczny i kulturowy kontekst, w którym żyjemy?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie III: ZABIERANIE GŁOSU

1. Z Dziejów Apostolskich (Dz 5, 34-42):

Pewien faryzeusz, imieniem Gamaliel, uczony w Prawie i poważany przez cały lud, kazał na chwilę usunąć Apostołów i zabrał głos w Radzie: «Mężowie izraelscy – przemówił do nich – zastanówcie się dobrze, co macie uczynić z tymi ludźmi. Bo niedawno temu wystąpił Teodas, podając się za kogoś niezwykłego. Przyłączyło się do niego około czterystu ludzi, został on zabity, a wszyscy jego zwolennicy zostali rozproszeni i ślad po nich zaginął. Potem podczas spisu ludności wystąpił Judasz Galilejczyk i pociągnął lud za sobą. Zginął sam i wszyscy jego zwolennicy zostali rozproszeni. Więc i teraz wam mówię: Odstąpcie od tych ludzi i puśćcie ich! Jeżeli bowiem od ludzi pochodziła myśl czy sprawa, rozpadnie się, a jeżeli rzeczywiście od Boga pochodzi, niepotraficie ich zniszczyć i może się czasem okazać, że walczyście z Bogiem». Uśłuchali go. A przywoławszy Apostołów kazali ich ubiczować i zabronili im przemawiać w imię Jezusa, a potem zwolnili. A oni odchodzili sprzed Sanhedrynu i cieszyli się, że stali się godni cierpieć dla imienia [Jezusa]. Nie przestawali też co dzień nauczać w świątyni i po domach i głosić Dobrą Nowinę Jezusie Chrystusie.

2. Refleksja:

To jest reakcja na świadectwo św. Piotra i Apostołów, którzy wobec polecenia Żydów, by nie nauczali w imię Chrystusa, oświadczyli, że nie mogą być posłuszni tym, którzy chcieliby powstrzymać głoszenie Ewangelii. Oświeceni mocą Ducha Świętego stają się nieustraszonymi świadkami Chrystusa Zmartwychwstałego. Ich determinacja powoduje wstrząs żydowskiego „systemu religijnego”. Wobec całego Sanhedrynu zabiera głos Gamaliel, faryzeusz cieszący się poważaniem. Ukazuje swoim braciom, jak rozoznać sytuację. Wysuwa wniosek, że jeżeli uczniowie Jezusa z Nazaretu uwierzyli szarlatanowi, to są skazani na zapomnienie,

jeżeli jednak głoszą orędzie pochodzące od Boga, to lepiej zrezygnować z walki. Członkowie Sanhedrynu idą za jego opinią i rezygnują z zamiaru zabicia Apostołów. Uwolnieni z więzienia uczniowie z tym większym zapalem świadczą o Chrystusie i Jego zmartwychwstaniu.

Trzeba było wyjątkowej odwagi i mocnej pozycji w Sanhedrynie, by wypowiedzieć się w tym duchu i przeciwko opinii zdecydowanej większości zgromadzenia. Faryzeusze byli przecież – jak wiadomo – od początku w ostrej opozycji do Chrystusa i jego uczniów. Argumentacja Gamaliela przedstawiona w obronie apostołów odwołuje się do konkretnych faktów, które ukazywały nietrwałość pewnych wystąpień i ruchów o charakterze politycznym. Będąc dziełem ludzi, skończyły się one całkowitym niepowodzeniem i w momencie przemówienia Gamaliela nie miały już żadnego znaczenia. Gamaliel nie ukazuje w swoich słowach wewnętrznych przekonań co do chrześcijaństwa, ale jego wystąpienie jest świadectwem mądrości i rozważności, która pochodziła jedynie z głębokiej refleksji nad księgami natchnionymi, obserwacji życia i szczerości wobec siebie i Boga.

Wystąpienie Gamaliela sprawiło, że jego stwierdzenie, wedle którego myśl czy sprawa pochodzące od Boga nie mogą być zniszczone przez człowieka, sprawdziło się wielokrotnie w historii Kościoła i życiu człowieka współpracującego z wolą Bożą. Także i my, wszyscy ochrzczeni, jesteśmy zaproszeni, aby w świecie obojętnym na Boga z odwagą przyznawać się do Chrystusa i zabierać głos w sprawach ważnych. Duch Święty uzdalnia nas do dzielenia się Ewangelią z innymi i powoduje, że mamy odwagę mówić innym o miłości Jezusa, nie wstydzimy się swojej wiary, nie pokładamy ufności w swoich wysiłkach, ale zawsze ufamy Bogu.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Przez Jezusa Chrystusa, w Duchu Świętym, módlmy się do Ojca w niebie:

- za rządzących państwami, za polityków oraz wszystkich, którzy sprawują jakąkolwiek władzę i stanowią prawa, aby uczciwie służyli bliźnim i swoje priorytety opierali na nauce Chrystusa. Ciebie prosimy...

- za rodziny, małżeństwa, blźnich żyjących w związkach niesakramentalnych, za osoby rozwiedzione oraz przeżywające trudności w życiu i w wierze, abystarali się przylgnąć do Jezusa i nie tracili nadziei w Boże Miłosierdzie i pomoc. Ciebie prosimy...

- za nas, abyśmy nie stawali się niewolnikami innych osób. Ciebie prosimy...

Boże Ojcze spraw, aby Duch Święty nappełnił nas potęgą swej miłości i udzielił darów, które pozwolą nam mądrze i roztropnie kierować naszym życiem. Prosimy Cię o to przez Chrystusa Pana naszego. Amen. Ojcze nasz....

5. Pytania do refleksji synodalnej

Wszyscy są zaproszeni do mówienia z odwagą i parezją, to znaczy łącząc wolność, prawdę i miłość.

* W jaki sposób promujemy wolny i autentyczny styl komunikacji wewnątrz wspólnoty i jej organów, bez dwulicowości i oportunizmu?

* A w odniesieniu do społeczeństwa, do którego należymy?

* Kiedy i jak udaje nam się powiedzieć to, co jest dla nas ważne?

* Jak układają się relacje z systemem medialnym (nie tylko z mediami katolickimi)?

* Kto przemawia w imieniu wspólnoty chrześcijańskiej i jak jest on wybierany?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie IV: CELEBROWANIE

1. Z Ewangelii według św. Łukasza (Łk 4, 16-22):

Jezus przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać. Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, natrafił na miejsce, gdzie było napisane: Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana. Zwinąwszy księgę oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Nim utkwione. Począł więc mówić do nich: «Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli». A wszyscy przyświadczali Mu i dziwili się pełnym wdzięku słowom, które płynęły z ust Jego.

2. Refleksja:

To, co mówił Jezus podobało się zgromadzonym na modlitwie w synagodze. „Przyświadczali Mu i dziwili się pełnym wdzięku słowom, które płynęły z ust Jego”. Do tej chwili, to, co mówił Jezus, odpowiadało zgromadzonym. Na początku jest dobrze. Są duże oczekiwania innych. Istnieje pragnienie, by Jezus lub drugi człowiek spełniał nasze oczekiwania. Gdy jednak zaczyna mówić prawdę o nas, pojawia się gniew, złość.

W nasze życie wpisany jest konflikt polegający na tym, że czego innego chcą od nas ludzie, a czego innego oczekuje Bóg. Trzeba to uznać. Nie obruszać się na tych, którzy chcą ode mnie czegoś innego, niż daję. Powinienem iść za tym, czego oczekuje od nas Bóg, jak Jezus, szedł za wolą Ojca, nie zaś za oczekiwaniami mieszkańców Nazaretu.

Jezus nie troszczy się o własną opinię, o sukces. Nie pozwala sobie narzucić ich podejścia, ich oczekiwań. Jezus mówi, choć wie,

że słuchający Go, czekają na coś zupełnie innego. Jest wewnętrznie wolny. Ta wolność jest z doświadczenia miłości Ojca i pragnienia pełnienia Jego woli.

Centrum życia Kościoła jest niedzielna celebracja Eucharystii. Gromadzimy się na Mszy Świętej nie dlatego, że mamy taką ochotę, ani też dlatego, że dobrze się tam czujemy. Zaprasza nas Chrystus. To zaproszenie więcej znaczy niż wszystkie motywy osobiste.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Zgromadzeni wokół Jezusa, naszego najlepszego Nauczyciela i Dawcy dóbr wiecznych, skierujmy do Boga nasze prośby. Módlmy się:

- za wszystkich pełniących posłannictwo głoszenia Słowa Bożego, aby z mądrością przekazywali tajemnice wiary współczesnemu pokoleniu. Ciebie prosimy...*
- za rodziny chrześcijańskie, aby przykład ich życia w Chrystusie umacniał i pociągał innych do Boga. Ciebie prosimy...*
- za chorych i cierpiących, aby w Chrystusie odzyskali radość życia. Ciebie prosimy...*

Boże przyjmij naszą modlitwę i nieustannie umacniaj swoją łaską wszystkich, których Ci polecamy. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen. Ojcie nasz...

5. Pytania do refleksji synodalnej

„Podążanie razem” jest możliwe tylko wtedy, gdy opiera się na wspólnotowym słuchaniu Słowa i sprawowaniu Eucharystii.

* W jaki sposób modlitwa i celebracja liturgiczna skutecznie inspirują prowadzą nasze „podążanie razem”?

* W jaki sposób inspirują najważniejsze decyzje?

* W jaki sposób krzewimy czynne uczestnictwo wszystkich wiernych w liturgii i pełnienie funkcji uświęcania?

* Jaką przestrzeń przeznacza się na wykonywanie posługi lektora i akolity?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie V: WSPÓŁODPOWIEDZIALNI W MISJI

1. Z Ewangelii według św. Łukasza (Łk 10, 1-10):

Spośród swoich uczniów wyznaczył Pan jeszcze innych siedemdziesięciu dwóch i wysłał ich po dwóch przed sobą do każdego miasta i miejscowości, dokąd sam przyjść zamierzał. Powiedział też do nich: «Żniwo wprawdzie wielkie, ale robotników mało; proście więc Pana żniwa, żeby wyprawił robotników na swoje żniwo. Idźcie, oto was posyłam jak owce między wilki. Nie noście z sobą trzosa ani torby, ani sandałów; i nikogo w drodze nie pozdrawiajcie! Gdy do jakiego domu wejdziecie, najpierw mówcie: Pokój temu domowi! Jeśli tam mieszka człowiek godny pokoju, wasz pokój spocznie na nim; jeśli nie, powróci do was. W tym samym domu zostańcie, jedząc i pijąc, co mają: bo zasługuje robotnik na swoją zapłatę. Nie przechodźcie z domu do domu. Jeśli do jakiego miasta wejdziecie i przyjmą was, jedzcie, co wam podadzą; uzdrawiajcie chorych, którzy tam są, i mówcie im: Przybliżyło się do was królestwo Boże. Lecz jeśli do jakiego miasta wejdziecie, a nie przyjmą was, wyjdźcie na jego ulice i powiedzcie: Nawet proch, który z waszego miasta przylgnął nam do nóg, strząsamy wam. Wszakże to wieście, że bliskie jest królestwo Boże. Powiadam wam: Sodomie lżej będzie w ów dzień niż temu miastu.

2. Refleksja:

Jezus posyła uczniów po dwóch. Nie idziemy pojedynczo w życiu chrześcijańskim. Zawsze obok nas jest drugi człowiek, aby być wsparciem, przypomnieniem, że Jezus jest z nami w drodze. Obecność drugiego, idącego jak my w imię Pana, jest znakiem błogosławieństwa Bożego. Uczniowie idą po dwóch, aby mogli dawać wiarygodne świadectwo o prawdziwości swoich słów, a także, aby być żywym uosobieniem Ewangelii pokoju. Ci, którzy idą zgodnie, razem, po dwóch, nie mogliby iść i pełnić misji, nie będąc w pokoju między sobą.

Uczniowie idąc razem, mogą się uzupełniać, dzielić wiarą, a przez to wzrastać w niej. Ich prawdziwość głoszenia Ewangelii zależna jest, między innymi, od sposobu wzajemnego traktowania. Ich braterstwo, wzajemne zrozumienie jest warunkiem zrozumienia i przyjęcia przez innych słowa Bożego. Słowo Pana jest zaczynem przemiany, to źródło olśnienia, to miejsce spotkania człowieka z Miłością, to źródło zmartwychwstania. Posłanie Boga w życiu wierzącego jest sprawą najwyższej wagi. Posłanie prawdy ma być głoszone bez względu na to, czy jest przyjmowane życzliwie, czy nie. Nie należy interpretować tego, co się dzieje, wraz z głoszeniem słowa Bożego, wyłącznie po ludzku. Interpretacja po Bożemu umożliwia niepoddawanie się zwątpieniu ani nieupadanie na duchu.

„Posyłam was, jak owce między wilki” – uczniowie Jezusa w swej bezbronności i słabości, są wyłącznie mocni mocą Tego, który ich posyła. Są zdani na Niego. Istotna w takich chwilach jest świadomość ucznia – „Pan mnie posyła”. On chroni i broni. On nie pozwoli wystawiać na próbę ponad miarę. To Jezus przeprowadza przez próbę, której nigdy sami sprostać nie możemy.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Zgromadzeni w Imię Jezusa Chrystusa, naszego Pana i Zbawiciela, który posłał nas Ciałem i Krwią swoją, z wiarą módlmy się do Niego. Módlmy się:

- *za wszystkich, którzy modlitewnie i materialnie wspierają dzieła misyjne w świecie, aby mogli cieszyć się Bożym błogosławieństwem. Ciebie prosimy...*
- *za misjonarzy i ich współpracowników, trudzących się głoszeniem Ewangelii wśród ludzi nieznających Chrystusa, aby nie ustawali w wierze i zapale misyjnym. Ciebie prosimy...*
- *za nas samych, abyśmy swoim życiem realizowali powołanie misyjne w swoich środowiskach. Ciebie prosimy...*

Wysłuchaj, Boże, naszych modlitw i spraw, aby udział w Eucharystii coraz bardziej nas jednoczył, uświęcał i ożywiał świadomość, że z chrztu świętego wszyscy jesteśmy uczniami misjonarzami. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Ojciec nasz....

5. Pytania do refleksji synodalnej

Synodalność służy misji Kościoła, do udziału w której powołani są wszyscy jego członkowie.

* Skoro wszyscy jesteśmy uczniami-misjonarzami, to w jaki sposób każdy ochrzczony jest powołany do bycia czynnym uczestnikiem misji?

* W jaki sposób wspólnota wspiera swoich członków zaangażowanych w służbę na rzecz społeczeństwa (zaangażowanie społeczne i polityczne, w badania naukowe i nauczanie, promowanie sprawiedliwości społecznej, ochrona praw człowieka i troska o wspólny dom itp.)

* Jak pomaga im żyć tymi zaangażowanymi w logice misyjnej?

* W jaki sposób dokonuje się rozeznania wyborów związanych z misją i któw nich uczestniczy?

* W jaki sposób są włączane i dostosowywane różne tradycje dotyczące stylu synodalnego, stanowiące dziedzictwo wielu Kościołów, zwłaszcza wschodnich, w perspektywie skutecznego świadectwa chrześcijańskiego?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie VI: PROWADZENIE DIALOGU W KOŚCIELE I SPOŁECZEŃSTWIE

1. Z Ewangelii według św. Jana (J 3, 1-18):

Był wśród faryzeuszów pewien człowiek, imieniem Nikodem, dostojnik żydowski. Ten przyszedł do Niego nocą i powiedział Mu: «Rabbi, wiemy, że od Boga przyszedłeś jako nauczyciel. Nikt bowiem nie mógłby czynić takich znaków, jakie Ty czynisz, gdyby Bóg nie był z Nim». W odpowiedzi rzekł do niego Jezus: «Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, jeśli się ktoś nie narodzi powtórnie, nie może ujrzeć królestwa Bożego». Nikodem powiedział do Niego: «Jakżeż może się człowiek narodzić będąc starcem? Czyż może powtórnie wejść do łona swej matki i narodzić się?» Jezus odpowiedział: «Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, jeśli się ktoś nie narodzi z wody i z Ducha, nie może wejść do królestwa Bożego. To, co się z ciała narodziło, jest ciałem, a to, co się z Ducha narodziło, jest duchem. Nie dziw się, że powiedziałem ci: Trzeba wam się powtórnie narodzić. Wiatr wieje tam, gdzie chce, i szum jego słyszysz, lecz nie wiesz, skąd przychodzi i dokąd podąża. Tak jest z każdym, który narodził się z Ducha». W odpowiedzi rzekł do Niego Nikodem: «Jakżeż to się może stać?» Odpowiadając na to rzekł mu Jezus: «Ty jesteś nauczycielem Izraela, a tego nie wiesz? Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, że to mówimy, co wiemy, i o tym świadczymy, cośmy widzieli, a świadectwa naszego nie przyjmujecie. Jeżeli wam mówię o tym, co jest ziemskie, a nie wierzycie, to jakżeż uwierzycie temu, co wam powiem o sprawach niebieskich? I nikt nie wstąpił do nieba, oprócz Tego, który z nieba zstąpił – Syna Człowieczego. A jak Mojżesz wywyższył węża na pustyni, tak potrzeba, by wywyższono Syna Człowieczego, aby każdy, kto w Niego wierzy, miał życie wieczne. Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne. Albowiem Bóg nie posłał swego Syna na świat po to, aby świat

potępił, ale po to, by świat został przez Niego zbawiony. Kto wierzy w Niego, nie podlega potępieniu; a kto nie wierzy, już został potępiony, bo nie uwierzył w imię Jednorodzonego Syna Bożego.

2. Refleksja:

Jezus nie krytykuje Nikodema za to, że boi się przyjść do Niego otwarcie. Jego przyjście do Jezusa było narażaniem się Sanhedrynowi. Jezus rozumie niepokój człowieka o siebie. Noc, wewnętrzne jej doświadczanie, lęk o siebie, ukrywanie się przed innymi ze znakami swojej wiary jest miejscem dobrym na jej wyznawanie, na rodzenie się na nowo. Nikodem z nocy wchodzi w dzień, z postawy ukrywania się ze swoją wiarą w Jezusa, w postawę jawnego jej wyznania po śmierci Pana. Dojrzewanie w wierze dokonuje się w nocy. Dzień i noc należą do Boga. Noc jest symbolem odpoczynku, ale i walki wewnętrznej, którą trzeba toczyć w sercu.

Bóg jest Panem dnia i nocy. Dlatego nie lękamy się, ponieważ bez względu na czas, Bóg jest blisko. Przychodząc do Jezusa nocą, Nikodem odchodzi od nocy, a zbliża się do światła. Nie tylko fizycznie jest blisko, lecz i sercem wyznając wiarę. Szukał wyjaśnień nie tylko pochylając się nad Księgami Świętymi, lecz wchodząc w bezpośrednią, osobową relację z Bogiem. Przekonały go znaki, które Jezus czynił. Nasze życie jest wypełnione znakami Bożej obecności, miłości, miłosierdzia. Bóg je zostawia, abyśmy nie tylko wiedzieli, w jakim kierunku zmierzać, lecz przede wszystkim odczuwali, że On jest blisko bez względu na porę dnia i nocy.

Jezus wyjaśnia Nikodemowi, że wiedza religijna i przynależność do narodu wybranego nie stanowią wystarczającej podstawy dla więzi z Bogiem. Człowiek musi narodzić się w Bożej rodzinie za sprawą Ducha Świętego. Jezus uzewnętrznia potrzebę Nikodema. On przyszedł w tym celu do Jezusa, aby znaleźć odpowiedź na pytanie: „W jaki sposób człowiek może narodzić się na nowo?” Kościół pragnie naśladować swego Mistrza i realizować Jego zbawcze

dzieło przez braterski dialog. Narzędziem tego dialogu jest Ewangelia. Punktem wyjścia dialogu jest przekonanie, że człowiek żyje dziś w świecie rozdartym między nadzieją i obawą, w środowisku, w którym następują szybkie i głębokie przemiany. W takich złożonych warunkach Kościół próbuje na drodze dialogu, odczytując znaki czasu, ukazywać sens życia. Prowadzony dialog ma ostatecznie doprowadzić człowieka do osobistego dialogu z Bogiem.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Duch Święty obdarza nas darami, które umożliwiają rozwój dojrzałości ludzkiej i chrześcijańskiej. Prośmy Go z ufnością. Módlmy się:

- *za Kościół, aby sprawowana Eucharystia prowadziła do modlitwy, zawierzenia Bogu i jedności z Chrystusem. Ciebie prosimy...*
- *za powołanych do kapłaństwa, życia konsekrowanego, małżeństwa, aby życie w wierności powołaniu było czytelnym znakiem w dzisiejszym świecie. Ciebie prosimy...*
- *za nas samych, abyśmy wchodzili w dialog z Bogiem i drugim człowiekiem. Ciebie prosimy...*

Bądź uwielbiony Panie za to, że posyłasz Ducha Świętego, który jest sprawcą wszelkiej jedności; niech On udzieli pomocy wszystkim, za których się modlimy i wlewa w nasze serca pragnienie budowania lepszego świata. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Ojciec nasz...

5. Pytania do refleksji synodalnej

Dialog jest drogą wytrwałości, która obejmuje także milczenie i cierpienie, lecz jest zdolny do zbierania doświadczeń ludzi i narodów.

* Jakie są miejsca i sposoby dialogu w obrębie naszego Kościoła partykularnego?

* W jaki sposób są rozwiązywane różnice poglądów, konflikty i trudności?

* W jaki sposób krzewimy współpracę z diecezjami sąsiednimi, z i pomiędzy wspólnotami zakonnymi obecnymi na tym terenie, z i pomiędzy stowarzyszeniami, i ruchami świeckich itd.?

* Jakie rozwijamy doświadczenia dialogu i wspólnego zaangażowania z wyznawcami innych religii i niewierzącymi?

* W jaki sposób Kościół prowadzi dialog i uczy się od innych instytucji społeczeństwa: świata polityki, ekonomii, kultury, społeczeństwa obywatelskiego, ubogich itd.?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie VII: DIALOG Z INNYMI WYZNANIAMI CHRZEŚCIJAŃSKIMI

1. Z Dziejów Apostolskich (Dz 10, 34-43):

Wtedy Piotr przemówił: «Przekonuję się, że Bóg naprawdę nie ma względu na osoby. Ale w każdym narodzie miły jest Mu ten, kto się Go boi i postępuje sprawiedliwie. Posłał swe słowo synom Izraela, zwiastując im pokój przez Jezusa Chrystusa. On to jest Panem wszystkich. Wiecie, co się działo w całej Judei, poczynawszy od Galilei, po chrzcie, który głosił Jan. Znacie sprawę Jezusa z Nazaretu, którego Bóg namaścił Duchem Świętym i mocą. Dlatego że Bóg był z Nim, przeszedł On dobrze czyniąc i uzdrawiając wszystkich, którzy byli pod władzą diabła. A my jesteśmy świadkami wszystkiego, co działo się w ziemi żydowskiej i w Jerozolimie. Jego to zabili, zawiesiwszy na drzewie. Bóg wskrzesił Go trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się nie całemu ludowi, ale nam, wybranym uprzednio przez Boga na świadków, którzyśmy z Nim jedli i pili po Jego zmartwychwstaniu. On nam rozkazał ogłosić ludowi i dać świadectwo, że Bóg ustanowił Go sędzią żywych i umarłych. Wszyscy prorocy świadczą o tym, że każdy, kto w Niego wierzy, przez Jego imię otrzymuje odpuszczenie grzechów».

2. Refleksja:

Pierwsze przepowiadanie Piotra skierowane do pogan nie miało charakteru wykładu teologicznego. Było to zwiastowanie naglącej nowiny i apel o wiarę (gr. „kerygma” – dosł.: „okrzyk”, „wołanie”, por. 10,42), wsparty potężnym działaniem Ducha Świętego, który potwierdzał słowo Boże w sercach słuchaczy.

Piotr emanuje szczęściem. Jego słowa mają moc. Szczęśliwi są przekonywujący. Jest odważny on oraz inni apostołowie Jezusa. Słuchający Piotra są pod wrażeniem jego wolności. Człowiek wolny, otwarty na Ducha Świętego, innych wprowadza w doświadczenie tej wolności, która tworzy wspólnotę Kościoła. Piotr posiada

w sobie moc, której, jak się wydaje, nie jest do końca świadomy. Doświadczony zmartwychwstaniem Pana, posiada w sobie ogromne możliwości. Jest w nim radość wiary, którą się dzieli.

Słuchając Piotra szukamy odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób pomóc innym, aby stawali się wierzącymi w Chrystusa. O to pytają rodzice zasmuceni utratą wiary swoich dzieci. Jak przekonać kogoś drugiego, aby uwierzył w Jezusa Chrystusa? Wydaje się, że jest tylko jedna droga skuteczna. Emanować szczęściem, które daje wiara. Potrzeba nam tak żyć, aby inni patrząc na nas uznali, że jest to niemożliwe, aby nie było Boga. Wielu ludzi chce dyskutować, prosi o nieodparte dowody na istnienie Boga. Nie ma takich argumentów, które by drugiego przekonały. Na każdy argument pojawi się kontrargument. Ciągłe „udowadnianie istnienia Boga” raczej zniechęca niż przekonuje.

Współczesnych neopogan nie uratuje przed nihilizmem i moralną degradacją jakieś zhomogenizowane niby-chrześcijaństwo, ale świadectwo o Jezusie, który swoją śmiercią pokonał naszą śmierć i który daje odpuszczenie grzechów, i Ducha Świętego. Dialog międzyreligijny należy do misji ewangelizacyjnej Kościoła. Papież Franciszek wskazuje cechy, które powinny charakteryzować dialog międzyreligijny: jest to „postawa otwarcia w prawdzie i miłości” i jednocześnie odrzucenie „pojednawczego synkretyzmu” oraz „otwarcia dyplomatycznego, które zgadza się ze wszystkim, by uniknąć problemów”. W imię dialogu nie można rezygnować z własnej tożsamości, ponieważ prowadzi to do „oszukania drugiego człowieka i odmówienia mu dobra, które otrzymaliśmy jako dar, by się nim hojnie podzielić”. Postawa otwartości i dialogu jest wyrazem miłości do prawdy oraz wyrazem zaangażowania na rzecz pokoju, dlatego stanowi powinność zarówno chrześcijan, jak i innych wspólnot religijnych. Dialog międzyreligijny pozwala też dostrzec w innych religiach działanie Ducha Świętego, który budzi w nich „formy praktycznej mądrości, pomagające znosić trudy życia i żyć w większym pokoju i harmonii”.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Przez Jezusa Chrystusa, który oddał życie na krzyżu, aby rozproszone dzieci Boże zgromadzić w jedno, zanośmy wspólne błagania o dary potrzebne dla przywrócenia jedności Kościoła. Módlmy się:

- *za papieża Franciszka i wszystkich zwierzchników wyznań chrześcijańskich, aby sprawę jedności uczynili przedmiotem modlitw, wysiłków i pragnień. Ciebie prosimy...*
- *za kraje misyjne i społeczności, które nie znają Dobrej Nowiny, aby podziały istniejące wśród chrześcijan nie były dla nich przeszkodą w przyjęciu Jezusa i wejścia na drogę zbawienia. Ciebie prosimy...*
- *za nas samych, abyśmy mimo naszych upadków potrafili szukać pojednania z Bogiem i drugim człowiekiem. Ciebie prosimy...*

Wejrzyj Panie na ofiarę Swojego Syna i daj wszystkim Jego uczniom łaskę jedności, pozwalającą usuwać gorszące podziały i skutecznie świadczyć przed współczesnym światem o prawdziwości Ewangelii. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Ojciec nasz....

5. Pytania do refleksji synodalnej

Dialog między chrześcijanami różnych wyznań, zjednoczonymi przez jeden chrzest, zajmuje szczególne miejsce w drodze synodalnej.

- * Jakie relacje utrzymujemy z naszymi braćmi i siostrami innych wyznań chrześcijańskich?
- * Jakich obszarów one dotyczą?
- * Jakie owoce wynieśliśmy z tego „podążania razem”?
- * Jakie są trudności?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie VIII: WŁADZA I UCZESTNICTWO

1. Z Ewangelii według św. Mateusza (Mt 20, 20-23):

Podeszła do Jezusa matka synów Zebedeusza ze swoimi synami i oddając Mu pokłon, o coś Go prosiła. On ją zapytał: «Czego pragniesz?» Rzekła Mu: «Powiedz, żeby ci dwaj moi synowie zasiedli w Twoim królestwie jeden po prawej, a drugi po lewej Twej stronie». Odpowiadając Jezus rzekł: «Nie wiecie, o co prosicie. Czy możecie pić kielich, który Ja mam pić?» Odpowiedzieli Mu: «Możemy». On rzekł do nich: «Kielich mój pić będziecie. Nie do Mnie jednak należy dać miejsce po mojej stronie prawej i lewej, ale [dostanie się ono] tym, dla których mój Ojciec je przygotował» Gdy dziesięciu [pozostałych] to usłyszało, oburzyli się na tych dwóch braci. A Jezus przywołał ich do siebie i rzekł: «Wiecie, że władcy narodów uciskają je, a wielcy dają im odczuć swą władzę. Nie tak będzie u was. Lecz kto by między wami chciał stać się wielkim, niech będzie waszym sługą. A kto by chciał być pierwszym między wami, niech będzie niewolnikiem waszym, na wzór Syna Człowieczego, który nie przyszedł, aby Mu służyło, lecz aby służyć i dać swoje życie na okup za wielu».

2. Refleksja:

O co prosi matka synów Zebedeusza? Żeby byli najbliżej Jezusa, żeby znaczyli więcej od innych. Władza w ludzkim rozumieniu to dominacja nad słabszymi... i tak postępowało wielu królów... tak dziś postępuje wielu współczesnych polityków. Myślimy o naszym wywyższeniu, o własnym znaczeniu, o prestiżu, jakim się cieszymy w oczach innych. Jezus przeciwstawia takie rozumienie władzy z duchowym jej ujęciem.

Bycie blisko Jezusa jest zobowiązujące. Być blisko Jezusa, to nie tylko być blisko radości, ale też i bólu, pokoju serca i niepokoju w nim. Pośród uczniów Jezusa nie może obowiązywać zasada:

lepszego, gorszego, ważniejszego czy mniej ważnego. Miara wielkości ucznia, każdego człowieka jest służba. Nasze oczekiwania mogą być źródłem rozwoju albo przyczyną gniewu, żalu, napięć w relacjach z innymi, rozczarowań i frustracji. Mogą być też źródłem rozwoju albo przyczyną gniewu, żalu, napięć w relacjach z innymi, rozczarowań i frustracji. Po naszych pragnieniach, dążeniach poznajemy na ile chcemy być blisko Jezusa.

W nauczaniu Jezusa, kryje się wielka mądrość. Oczywiście, że jako ludzie mamy się rozwijać, ale nie możemy tylko na tym opierać życia i dążyć do sukcesu za wszelką cenę. Nie stawiamy sobie za cel, że chcemy być wielkimi na tym świecie. Naszym celem niech będzie, żeby czynić dobro i budować Boże królestwo już tutaj na ziemi.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Zgromadzeni wokół Chrystusa, który przez swoją śmierć i zmartwychwstanie oswobodził nas z niewoli grzechu, abyśmy mogli żyć w wolności dzieci Bożych, zanieśmy do Boga ufne błagania. Módlmy się:

- *za sprawujących władzę, aby prawa, które ustanawiają, były sprawiedliwe dla wszystkich, gwarantowały wolność religijną i poszanowanie przekonań ludzi wierzących. Ciebie prosimy...*
- *za rodziców, aby realizowali swoją misję wobec siebie i wobec swoich dzieci, na wzór Świętej Rodziny. Ciebie prosimy...*
- *za nas samych, dla których Panem jest Chrystus, abyśmy byli wierni Jezusowi, zarówno w drobnych sprawach codziennego życia jak i w godzinach wielkich prób. Ciebie prosimy...*

Boże nasz i Ojczy, który widzisz wszystko i wszystkim kierujesz, przyjmij nasze prośby i przyjdź z pomocą potrzebującym, aby każdy z nas mógł prowadzić życie spokojne i bezpieczne, w godności

i poszanowaniu, przynosząc Ci chwałę. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Ojcie nasz....

5. Pytania do refleksji synodalnej

Kościół synodalny jest Kościołem uczestniczącym i współodpowiedzialnym.

- * W jaki sposób są określane cele, do których należy dążyć, droga do ich osiągnięcia i kroki, które należy podjąć?
- * Jak sprawowana jest władza w naszym Kościele partykularnym?
- * Jakie są praktyki pracy zespołowej i współodpowiedzialności?
- * Jak promuje się posługi świeckich i podejmowanie odpowiedzialności przez wiernych?
- * Jak funkcjonują organy synodalne na poziomie Kościoła partykularnego?
- * Czy są one doświadczeniem owocnym?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie IX: ROZESZCZANIANIE I PODEJMOWANIE DECYZJI

1. Z Dziejów Apostolskich (Dz 1, 15-26):

Piotr w obecności braci, a zebrano się razem około stu dwudziestu osób, tak przemówił: «Bracia, musiało wypełnić się słowo Pisma, które Duch Święty zapowiedział przez usta Dawida o Judaszu. On to wskazał drogę tym, którzy pojmali Jezusa, bo on zaliczał się do nas i miał udział w naszym posługiwaniu... Napisano bowiem w Księdze Psalmów: Niech opustoszeje dom jego i niech nikt w nim nie mieszka! A urząd jego niech inny obejmie! Trzeba więc, aby jeden z tych, którzy towarzyszyli nam przez cały czas, kiedy Pan Jezus przebywał z nami, poczynawszy od chrztu Janowego aż do dnia, w którym został wzięty od nas do nieba, stał się razem z nami świadkiem Jego zmartwychwstania». Postawiono dwóch: Józefa, zwanego Barsabą, z przydomkiem Justus, i Macieja. I tak się pomodlili: «Ty, Panie, znasz serca wszystkich, wskaż z tych dwóch jednego, którego wybrałeś, by zajął miejsce w tym posługiwaniu i w apostołstwie, któremu sprzeniewierzył się Judasz, aby pójść swoją drogą». I dali im losy, a los padł na Macieja. I został dołączony do jedenastu apostołów.

2. Refleksja:

W Nowym Testamencie Dwunastu jest symbolem wszystkich wybranych przez Boga, czyli nowego Ludu Bożego, którzy rodzą się ze świadectwa danego zmartwychwstaniu Jezusa. Stąd też luka spowodowana śmiercią Judasza w jakiś sposób narusza pierwotny symbolizm, który domaga się odbudowania. Dlatego tak szybko Apostołowie przystępują do wyboru następcy. Dzieje Apostolskie relacjonują, że jest to pierwsze działanie, które podejmuje Apostołowie po Zesłaniu Ducha Świętego. Wybór odbywa się drogą losowania. Apostołowie nie chcą dokonywać stronniczego wyboru,

kierując się własnymi racjami. Zdają się na działanie Boże. Zawarta jest w tym kontynuacja tego, co dokonało się w przypadku powołania Apostołów. To sam Chrystus dokonał ich wyboru. „Wybrał tych, których sam chciał”.

Rozeznanie to umiejętność odczytania działania Boga w duszy. To coś jak doznanie łaski. Zasadniczym warunkiem rozeznania jest osobiste podporządkowanie się Duchowi Świętemu. Bóg kieruje wszystkim i aby mieć pewność, że wypełniamy Jego wolę, nie stawiając jej żadnych przeszkód, należy w modlitwie zawierzać Bogu wszystkie sprawy.

Zakup domu, wybór kierunku kształcenia w szkole, nowe zobowiązania... stanowią codzienność każdego człowieka. Wśród decyzji, które mamy podjąć, niektóre nie pociągają za sobą konsekwencji, inne jednak mogą zmienić nie tylko kurs naszego życia, ale również zmienić życie innych osób. Tym bardziej trzeba nam zadbać o to, by wszystko poddawać Bożemu „spojrzeniu”. Bóg nie oczekuje od nas nigdy czegoś niemożliwego, nawet jeśli związane jest to z większym trudem czy cierpieniem. Dlatego też przy podejmowaniu decyzji ważne jest również wsłuchiwanie się w to, co mówią nam wydarzenia.

Jednak często w pogoni za wymarzonym szczęściem żyjemy tak, jakby Boga nie było. Żywimy przekonanie, że jesteśmy w stanie sami decydować, kiedy, gdzie i jak przeżyć swoje życie, w rzeczywistości jednak pozostajemy wobec niego bezsilni i często nas ono przerasta. Kluczem do życia zgodnie z wolą Bożą jest otwarcie się na doświadczenie Bożej ojcowskiej miłości. Dopiero w tej perspektywie jesteśmy w stanie odkryć nasze powołanie, drogę sens życia.

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Do Boga, który najlepiej wie, czego nam potrzeba zanim Go poprosimy, ale pragnie, byśmy przedstawiali Mu nasze troski i pragnienia, skierujmy wspólną modlitwę. Módlmy się:

- za Kościół, aby słowo Boże wlewało w serca wierzących pokój, zmieniało ich sposób patrzenia na życie i wydawało owoc dobrych czynów. Ciebie prosimy...

- za ludzi nauki i techniki, aby zdobycze cywilizacji nie obróciły się przeciwko życiu i godności człowieka. Ciebie prosimy...

- za przebywających z dala od rodziny i Ojczyzny, aby czas rozłąki i spotykani ludzie wzmacniali życie wiarą. Ciebie prosimy...

Wszechmogący Boże, nasze losy są w Twoich rękach i nic nas nie może odłączyć od Twojej miłości, przyjmij te prośby, które z pokorą Tobie powierzamy. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Ojciec nasz....

5. Pytania do refleksji synodalnej

W stylu synodalnym decyzje podejmowane są na drodze rozeznania, na podstawie konsensusu wypływającego ze wspólnego posłuszeństwa Duchowi Świętemu.

* Za pomocą jakich procedur i jakich metod wspólnie rozeznajemy i podejmujemy decyzje?

* Jak je można ulepszyć?

* Jak krzewimy udział w podejmowaniu decyzji w łonie wspólnot zorganizowanych hierarchicznie?

* Jak łączymy fazę konsultacyjną z decyzyjną, proces dokonywania decyzji z momentem podejmowania decyzji?

* W jaki sposób i za pomocą jakich instrumentów promujemy przejrzystość i możliwość rozliczenia?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie X: FORMOWANIE SIĘ DO SYNODALNOŚCI

1. Z Dziejów Apostolskich (Dz 15, 22-35):

Wtedy Apostołowie i starsi wraz z całym Kościołem postanowili wybrać ludzi przodujących wśród braci: Judę, zwanego Barsabas, i Sylasa i wysłać do Antiochii razem z Barnabą i Pawłem. Posłali przez nich pismo tej treści: «Apostołowie i starsi bracia przesyłają pozdrowienie braciom pogańskiego pochodzenia w Antiochii, w Syrii i w Cylicji. Ponieważ dowiedzieliśmy się, że niektórzy bez naszego upoważnienia wyszli od nas i zaniepokoiłi was naukami, siejąc zamęt w waszych duszach, postanowiliśmy jednomyślnie wybrać mężów i wysłać razem z naszymi drogimi: Barnabą i Pawłem, którzy dla imienia Pana naszego Jezusa Chrystusa poświęcili swe życie. Wysyłamy więc Judę i Sylasa, którzy powtórzą wam ustnie to samo. Postanowiliśmy bowiem, Duch Święty i my, nie nakładać na was żadnego ciężaru oprócz tego, co konieczne. Powstrzymajcie się od ofiar składanych bożkom, od krwi, od tego, co uduszone, i od nierządu. Dobrze uczynicie, jeżeli powstrzymacie się od tego. Bywajcie zdrowi!» Wysłannicy przybyli więc do Antiochii i zwoławszy lud, oddali list. Gdy go przeczytano, ucieszyli się z jego pocieszającej treści. Juda i Sylas, którzy byli również prorokami, w częstych przemówieniach zachęcali i umacniali braci. Po upływie pewnego czasu wyprawili ich bracia z pozdrowieniami pokoju do braci do tych, którzy ich wysłali. A Paweł i Barnaba przebywali w Antiochii, nauczali i razem z wielu innymi głosili słowo Pańskie.

2. Refleksja:

Zasadniczymi powodami zwołania Soboru Jerozolimskiego była kwestia obowiązywalności Starego Prawa oraz miejsce we wspólnocie Kościoła nowo ochrzczonych – szczególnie wywodzących się z pogaństwa. Dynamiczna ewangelizacja, wiara Żydów, jak i pogan domagały się uzyskania aprobaty ze strony

Kościoła jerozolimskiego. Mowy Piotra, Barnaby i Pawła oraz Jakuba są odczytaniem Bożego planu.

Sobór Jerozolimski pokazuje, że cała wspólnota ma wpływ na kształtowanie się ostatecznych rozwiązań, często przy intensywnych i pełnych pasji dyskusjach. Jednocześnie widać już hierarchiczność pierwotnego Kościoła, szczególną pozycję Apostołów i Starszych, a także Jakuba, który był przewodniczącym jerozolimskiej wspólnoty. Pomimo pierwotnych różnic poglądów, dzięki wsłuchiowaniu się w Ducha Świętego, ostatecznie wszyscy wypracowują wspólne stanowisko: brak konieczności obrzezania i przyjmowania przez pogan większości zwyczajów Prawa Mojżeszowego.

Wskazując na Sobór Jerozolimski, pragniemy pokazać, jak powinna wyglądać synodalność w Kościele także dziś. Każdy wierny powinien mieć szansę na bycie wysłuchanym i współodpowiedzialnym za decyzje podejmowane we wspólnocie. Jednocześnie hierarchiczność Kościoła stoi na straży depozytu wiary i moralności.

Historia Soboru Jerozolimskiego wskazuje, że kościelna jedność nie może być wprowadzana przez rozkazy i narzucanie autorytetu, ale przez spotkanie, dialog, modlitwę, wsłuchanie w Ducha Świętego. Synodalność, do której zostaliśmy zaproszeni, zakłada włączenie nas w proces decyzyjny. Reprezentując wszelkie środowiska i poglądy, nawet bardzo skrajne, możemy pomóc podjąć jak najlepsze decyzje w procesie odkrywania i pogłębiania prawdy w różnorodności, a nie narzucania autorytatywnych rozwiązań. Jak zachęca papież Franciszek: „Oświeceni Słowem Bożym i zjednoczeni w modlitwie, będziemy mogli rozpoznać procesy poszukiwania woli Bożej i podążać drogami, do których wzywa nas Bóg – ku głębszej komunii, pełniejszego uczestnictwa i większej otwartości na wypełnianie naszej misji w świecie.”

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

Zgromadzeni jako Kościół zbudowany na fundamencie Apostołów, wołajmyz ufnością do Pana. Módlmy się:

- *za papieża Franciszka, aby prowadził „łódź Kościoła” po wzburzonych falach współczesnego świata z niezłomną wiarą, żywą nadzieją i gorącą miłością. Ciebie prosimy...*
- *za chrześcijan, aby byli dobrymi świadkami Jezusa Chrystusa, promieniując w swoich środowiskach autentyczną wiarą i miłością. Ciebie prosimy...*
- *za wszystkich uczestniczących w spotkaniach synodalnych, aby wsłuchani w Ducha Świętego przyczyniali się do odnowy życia i misji Kościoła. Ciebie prosimy...*

Bądź uwielbiony Panie za to, że nas wybrałeś i powołałeś, dając łaskę wiary, wejrzyj na przedstawione prośby i wspieraj mocą wszystkich, aby każdy pozwolił się prowadzić Duchowi Świętemu i brał udział w budowaniu Twojego Królestwa. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Ojcze nasz....

5. Pytania do refleksji synodalnej

Duchowość podążania razem jest powołaniem do stawiania się zasadą wychowawczą dla formacji osoby ludzkiej i chrześcijanina, rodzin i wspólnot.

- * Jak kształtujemy osoby, zwłaszcza te, które pełnią odpowiedzialne funkcje we wspólnocie chrześcijańskiej, aby były bardziej zdolne do „podążania razem”, słuchania siebie nawzajem i angażowania się w dialog?
- * Jaką formację oferujemy w zakresie rozeznawania i sprawowania władzy?
- * Jakie narzędzia pomagają nam odczytywać dynamikę kultury, w której jesteśmy zanurzeni i jej wpływ na nasz styl Kościoła?

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

Spotkanie XI: INNY WYBRANY TEMAT

1. Tekst biblijny

2. Refleksja

3. Krótka medytacja osobista

4. Modlitwa

5. Pytania do refleksji synodalnej

6. Dyskusja prowadząca do sformułowania konkretnych wniosków

7. Spisanie wniosków

WYBRANE ZAGADNIENIA

z *Vademecum* Synodu o synodalności „*Ku Kościołowi synodalnemu: komunია, uczestnictwo i misja*”. Oficjalny podręcznik słuchania i rozeznawania w Kościołach lokalnych: etap pierwszy [październik 2021 – kwiecień 2022] w diecezjach i konferencjach episkopatów prowadzący do Zgromadzenia Synodu Biskupów w październiku 2023 roku. Opublikowany przez Sekretarza Generalnego Synodu Biskupów Via della Conciliazione 34, Watykan wrzesień 2021. Tłumaczenie z oryginału angielskiego: Biuro ds. komunikacji zagranicznej Konferencji Episkopatu Polski.

Cały tekst: <https://episkopat.pl/vademecum-synodu-o-synodalnosci-tekst/>

I) Temat Synodu: *Ku Kościołowi synodalnemu: komunია, uczestnictwo i misja*

Podczas uroczystości upamiętniającej 50. rocznicę ustanowienia Synodu Biskupów w październiku 2015 roku, papież Franciszek powiedział, że „świat, w którym żyjemy, a jesteśmy powołani, by go kochać i mu służyć, również przy jego sprzecznościach, wymaga od Kościoła wzmożenia współdziałania we wszystkich zakresach jego misji”. To wezwanie do współpracy w misji Kościoła jest skierowane do całego Ludu Bożego. Papież Franciszek dał to jasno do zrozumienia, gdy skierował bezpośrednie zaproszenie do całego Ludu Bożego, aby wniósł swój wkład do wysiłków Kościoła na rzecz uzdrowienia: „by każdy ochrzczony czuł się zaangażowany w jakże potrzebną przemianę kościelną i społeczną. Taka przemiana wymaga nawrócenia osobistego i wspólnotowego oraz prowadzi nas do spojrzenia w tym samym kierunku, w którym patrzy Pan”. W kwietniu 2021 roku papież Franciszek zainicjował drogę synodalną całego Ludu Bożego, która rozpocznie się w październiku

2021 roku w każdym Kościele lokalnym, a zakończy w październiku 2023 roku na Zgromadzeniu Synodu Biskupów.

Kluczowe słowa procesu synodalnego

Temat Synodu brzmi: „Ku Kościołowi synodalnemu: komunია, uczestnictwo i misja”. Trzy wymiary tego tematu to: komunია, uczestnictwo i misja. Te trzy wymiary są głęboko ze sobą powiązane. Są one istotnymi filarami Kościoła synodalnego. Nie ma między nimi hierarchii. Raczej, każdy z nich wzbogaca i ukierunkowuje dwa pozostałe. Istnieje między nimi dynamiczna relacja, która musi być wyrażana z uwzględnieniem wszystkich trzech wymiarów.

– **Komunia:** Bóg w swojej łaskowości gromadzi nas razem jako różnorodne narody jednej wiary, poprzez przymierze, które ofiarowuje swojemu ludowi. Komunია, która nas łączy, ma swoje najgłębsze korzenie w miłości i jedności Trójcy Świętej. To Chrystus pojednał nas z Ojcem i jednoczy nas ze sobą w Duchu Świętym. Wspólnie jesteśmy inspirowani przez słuchanie Słowa Bożego, przez żywą Tradycję Kościoła i ugruntowani w *sensus fidei*, który podzielamy. Wszyscy mamy jakąś rolę do odegrania w rozeznawaniu i przeżywaniu wezwania Boga dla Jego ludu.

– **Uczestnictwo:** Wezwanie wszystkich, którzy należą do Ludu Bożego – świeckich, konsekrowanych i duchownych – do zaangażowanego ćwiczenia się w głębokim i pełnym szacunku słuchaniu siebie nawzajem. To słuchanie stwarza nam przestrzeń do wspólnego słuchania Ducha Świętego i kieruje naszymi pragnieniami odnośnie do Kościoła trzeciego tysiąclecia. Uczestnictwo opiera się na fakcie, że wszyscy wierni mają odpowiednie przygotowanie i są powołani do służenia sobie nawzajem darami, które każdy z nich otrzymał od Ducha Świętego. W Kościele synodalnym cała wspólnota, w wolnej i bogatej różnorodności swoich członków, jest

wezwana do wspólnej *modlitwy, słuchania, analizowania, dialogu, rozeznawania i udzielania rad* w podejmowaniu decyzji duszpasterskich, które jak najlepiej odpowiadają woli Bożej (MKT, Syn., 67-68). Należy podjąć realne wysiłki, aby osoby, które znajdują się na marginesie lub czują się wykluczone, mogły uczestniczyć w tym procesie.

– **Misja:** Kościół istnieje po to, by ewangelizować. Nigdy nie możemy być skoncentrowani na sobie. Naszą misją jest dawanie świadectwa o miłości Boga pośród całej rodziny ludzkiej. Proces synodalny ma wymiar głęboko misyjny. Jego celem jest umożliwienie Kościołowi lepszego świadczenia o Ewangelii, zwłaszcza wobec tych, którzy żyją na duchowych, społecznych, ekonomicznych, politycznych, geograficznych i egzystencjalnych peryferiach naszego świata. W ten sposób synodalność jest drogą, dzięki której Kościół może owocniej wypełniać swoją misję ewangelizacyjną w świecie, będąc zaczynem w służbie nadejścia Królestwa Bożego.

II) Proces, który jest prawdziwie synodalny: słuchanie, rozeznawanie i uczestnictwo

Proces Synodalny jest przede wszystkim procesem duchowym. Nie jest on mechanicznym zbieraniem danych ani serią spotkań i debat. Synodalne słuchanie jest ukierunkowane na rozeznawanie. Wymaga od nas uczenia się i ćwiczenia w sztuce osobistego i wspólnotowego rozeznawania. Słuchamy siebie nawzajem, tradycji wiary i znaków czasu, aby rozeznąć, co Bóg mówi do nas wszystkich. Papież Franciszek tak charakteryzuje dwa powiązane ze sobą cele procesu słuchania: „słuchania Boga, aż po usłyszenie z Nim krzyku ludu; słuchania ludu, aż po odkrycie w nim tego, do czego wzywa nas Bóg” [4].

Ten rodzaj rozeznawania nie jest tylko jednorazowym ćwiczeniem, ale – docelowo – sposobem życia zakorzenionym w Chrystusie, podążaniem za Duchem Świętym, życiem dla większej chwały Bożej. Wspólnotowe rozeznawanie pomaga budować kwitnące i prężne wspólnoty dla misji Kościoła w dzisiejszych czasach. Rozeznawanie jest łaską od Boga, ale wymaga ludzkiego zaangażowania na prosty sposób: modlitwy, refleksji, zwracania uwagi na własne wewnętrzne dyspozycje, słuchania i rozmawiania ze sobą w sposób autentyczny, znaczący i przyjazny.

Kościół oferuje nam kilka kluczy do rozeznawania duchowego. W sensie duchowym, rozeznawanie jest sztuką interpretowania, dokąd prowadzą pragnienia serca i niedopuszczania do zwiedzenia tam, dokąd pójść nigdy nie chcieliśmy. Rozeznawanie wymaga refleksji. Angażuje zarówno serce, jak i głowę w podejmowaniu decyzji szukania i znajdowania woli Bożej w realiach życia.

Jeśli słuchanie jest metodą procesu synodalnego, a rozeznawanie celem, to uczestnictwo jest drogą. Wspieranie uczestnictwa prowadzi do wyjścia z nas samych, aby zaangażować osoby o innych poglądach. Słuchanie tych, którzy myślą jak my, nie przynosi żadnych owoców. Dialog wymaga zbliżenia się do siebie różnych opinii. Rzeczywiście, Bóg często przemawia głosami osób łatwo wykluczanych, odrzucanych lub pomijanych. Musimy podjąć szczególny wysiłek, aby słuchać tych, których możemy mieć pokusę uważać za nieważnych oraz tych, którzy zmuszają nas do rozważenia nowych punktów widzenia wiodących do ewentualnej zmiany sposobu myślenia.

III) Postawy uczestnictwa w procesie synodalnym

Papież Franciszek przy różnych okazjach dzielił się swoją wizją tego, jak konkretnie wygląda praktyka synodalności. Poniżej przedstawiamy szczegółowe postawy, które umożliwiają autentyczne słuchanie i dialogowanie w procesie synodalnym.

– **Synodalność wymaga czasu na dzielenie się:** Jesteśmy zaproszeni do mówienia z autentyczną odwagą i szczerością (*parrhesia*), aby integrować wolność, prawdę i miłość. Za sprawą dialogu każdy może wzrastać w zrozumieniu spraw.

– **Pokora w słuchaniu musi odpowiadać odwadze w mówieniu:** Każdy ma prawo do bycia wysłuchanym, tak jak każdy ma prawo do wypowiedzi. Dialog synodalny zależy od odwagi zarówno w mówieniu, jak i w słuchaniu. Nie chodzi o angażowanie się w debatę po to, by przekonać innych. Jest to raczej przyjmowanie tego, co mówią inni jako sposobu, w jaki objawia się Duch dla wspólnego dobra (1 Kor 12,7).

– **Dialog prowadzi nas do nowości:** Musimy być gotowi do zmiany naszych opinii w oparciu o to, co usłyszeliśmy od innych.

– **Otwartość na nawrócenie i zmianę:** Często możemy mieć opór przed natchnieniami Ducha Świętego, który próbuje pobudzić nas do działania. Jesteśmy wezwani do porzucenia postawy samozadowolenia i komfortu, które prowadzą do podejmowania decyzji wyłącznie na podstawie tego, jak sprawy miały się w przeszłości.

– **Synody są eklezjalnym ćwiczeniem w rozeznawaniu:** Rozeznawanie opiera się na przekonaniu, że Bóg działa w świecie, a my jesteśmy wezwani do słuchania tego, co Duch nam sugeruje.

– **Jesteśmy znakami Kościoła słuchającego i podążającego:** Słuchając, Kościół naśladuje przykład samego Boga, który wsłuchuje się w wołanie swego ludu. Proces synodalny daje okazję do otwarcia się na słuchanie w sposób autentyczny, bez uciekania się do gotowych odpowiedzi czy sformułowanych wcześniej osądów.

– **Odrzucić uprzedzenia i stereotypy:** Możemy być obciążeni przez słabości i grzeszność. Pierwszym krokiem w kierunku słuchania jest uwolnienie naszych umysłów i serc od uprzedzeń i stereotypów, które prowadzą nas na błędną drogę, w kierunku ignorancji i podziałów.

– **Przewyciężyć plagę klerykalizmu:** Kościół jest Ciałem Chrystusa obdarzonym różnymi charyzmatami, w którym każdy członek ma do odegrania wyjątkową rolę. Wszyscy jesteśmy od siebie wzajemnie zależni i wszyscy mamy równą godność pośród świętego Ludu Bożego. Na podobieństwo Chrystusa, prawdziwą mocą jest służba. Synodalność wzywa pasterzy do uważnego słuchania powierzonej ich pieczy owczarni, tak samo jak wzywa świeckich do swobodnego i szczerego wyrażania swoich poglądów. Wszyscy słuchają siebie nawzajem kierowani miłością, w duchu komunii i wspólnej misji. W ten sposób moc Ducha Świętego objawia się w wieloraki sposób w całym Ludzie Bożym i poprzez niego.

– **Wyleczyć wirusa samowystarczalności:** Wszyscy jesteśmy w tej samej łodzi. Razem tworzymy Ciało Chrystusa. Odrzucając miraż samowystarczalności, jesteśmy w stanie uczyć się od siebie nawzajem, podążać razem i służyć sobie nawzajem. Możemy budować mosty poza murami grożącymi niekiedy oddzieleniem, takimi jak: wiek, płeć, bogactwo, zdolności, wykształcenie itd.

– **Przewycięzanie ideologii:** Musimy unikać ryzyka nadawania większego znaczenia ideom niż rzeczywistości życia wiarą, którą ludzie przeżywają w sposób konkretny.

– **Budzić nadzieję:** Czyniąc to, co jest słuszne i prawdziwe, nie staramy się zwracać na siebie uwagi czy trafiać na pierwsze strony gazet, ale raczej mamy na celu wierność Bogu i służbę Jego Ludowi. Jesteśmy powołani, aby być światłem nadziei, a nie prorokami zagłady.

– **Synody to czas na marzenia i „spędzanie czasu z przyszłością”:** Jesteśmy zachęceni do tworzenia procesu na poziomie lokalnym, który zainspiruje wszystkich, bez wykluczania nikogo, do tworzenia wizji przyszłości pełnej radości Ewangelii.

Pomocą dla uczestników będą następujące predyspozycje (por. *Christus Vivit*):

- **Innowacyjne spojrzenie:** Rozwijać nowe podejścia z kreatywnością i śmiałością.
- **Włączanie:** Kościół partycypacyjny i współodpowiedzialny, zdolny do docenienia własnej bogatej różnorodności, obejmuje wszystkich tych, o których często zapominamy lub których ignorujemy.
- **Otwarty umysł:** Unikajmy ideologicznych etykietek i wykorzystujmy wszystkie metodologie, które przyniosły owoce.
- **Słuchanie każdego:** Ucząc się od siebie nawzajem, możemy lepiej odzwierciedlać wspaniałą wielowymiarową rzeczywistość, jaką ma być Kościół Chrystusa.
- **Rozumienie „podążania razem”:** Podążać drogą, do której Bóg wzywa Kościół trzeciego tysiąclecia.
- **Rozumienie koncepcji Kościoła współodpowiedzialnego:** Doceniać i angażować indywidualną rolę i powołanie każdego członka Ciała Chrystusa, dla odnowy i budowania całego Kościoła.
- **Docieranie poprzez dialog ekumeniczny i międzyreligijny:** Snuć marzenia i podążać razem z całą rodziną ludzką.

IV) Unikanie pułapek

Jak w każdej drodze, musimy być świadomi możliwych pułapek, które mogą utrudniać postęp w czasie synodalności. Poniżej przedstawiamy kilka pułapek, których należy unikać, aby wspierać żywotność i owocność procesu synodalnego.

1) Pokusa chęci kierowania sobą, zamiast bycia prowadzonym przez Boga. Synodalność nie jest korporacyjnym ćwiczeniem strategicznym. Jest to raczej proces duchowy, któremu przewodzi

Duch Święty. Możemy ulec pokusie zapomnienia, że jesteśmy pielgrzymami i sługami na drodze wyznaczonej nam przez Boga. Nasze skromne wysiłki organizacyjne i koordynacyjne są w służbie Bogu, który nas prowadzi w drodze. Jesteśmy gliną w rękach Boskiego Garncarza (Iz 64,8).

2) Pokusa skupienia się na sobie i na naglących troskach. Proces synodalny jest okazją do otwarcia się, do rozejrzenia się wokół siebie, do spojrzenia na rzeczy z innych punktów widzenia i do wyjścia z misją na peryferie. To wymaga myślenia długoterminowego. Oznacza to również poszerzenie perspektyw do formatu całego Kościoła i stawianie pytań, takich jak: Jaki jest Boży plan dla Kościoła tu i teraz? Jak możemy realizować Boże marzenie o Kościele na poziomie lokalnym?

3) Pokusa, by widzieć tylko „problemy”. Wyzwania, trudności i znoje stojące przed światem i Kościołem są liczne. Niemniej jednak skupianie się na problemach doprowadzi nas jedynie do poczucia przytłoczenia, zniechęcenia i cynizmu. Możemy nie zauważyć światła, jeśli skupimy się tylko na ciemnościach. Zamiast skupiać się tylko na tym, co nie idzie dobrze, docenimy te miejsca, gdzie Duch Święty tworzy życie i zobaczymy, co możemy zrobić, aby Boże działanie było pełniejsze.

4) Pokusa skupienia się tylko na strukturach. Proces synodalny w sposób naturalny będzie wzywał do odnowy struktur na różnych poziomach Kościoła po to, by sprzyjać głębszej komunii, pełniejszemu uczestnictwu i bardziej owocnej misji. Jednak doświadczenie synodalności nie powinno skupiać się głównie na strukturach, ale na doświadczeniu podążania razem, aby pod natchnieniem Ducha Świętego rozeznaczyć dalszą drogę. Nawrócenie i odnowa struktur dokonają się jedynie dzięki ciągłemu nawracaniu się i odnawianiu wszystkich członków Ciała Chrystusa.

5) Pokusa, by nie patrzeć poza widzialne granice Kościoła. Wyrażając Ewangelię swoim życiem, świeckie kobiety i mężczyźni

działają jak zaczyn w świecie, w którym żyjemy i pracujemy. Proces synodalny to czas dialogu z ludźmi ze świata ekonomii i nauki, polityki i kultury, sztuki i sportu, mediów i inicjatyw społecznych. Będzie to czas refleksji nad ekologią i pokojem, kwestiami życia i migracji. Musimy mieć na uwadze szerszą perspektywę, aby wypełnić naszą misję w świecie. Jest to również okazja do pogłębienia ekumenicznej drogi z innymi wyznaniem chrześcijańskimi i do pogłębienia porozumienia z innymi tradycjami wiary.

6) Pokusa utraty skupienia na celach procesu synodalnego. Podążając drogą Synodu, musimy być ostrożni: podczas gdy dyskusje mogą być zakrojone szeroko, sam proces synodalny musi utrzymać cel rozeznawania, do jakiego podążania razem wzywa nas Bóg. Żaden pojedynczy proces synodalny nie rozwiąże wszystkich trosk i problemów. Synodalność jest postawą i podejściem do podążania naprzód w sposób współodpowiedzialny, który jest otwarty na wspólne przyjmowanie Bożych owoców w czasie.

7) Pokusa konfliktu i podziału. „Aby wszyscy stanowili jedno” (J 17,21). To jest żarliwa modlitwa Jezusa do Ojca, który prosi o jedność wśród swoich uczniów. Duch Święty prowadzi nas coraz głębiej do komunii z Bogiem i między sobą. Nasiona podziału nie przynoszą owoców. Daremne są próby narzucania swoich poglądów całemu Ciału poprzez naciski lub dyskredytowanie tych, którzy mają inne zdanie.

8) Pokusa traktowania synodu jako swego rodzaju parlamentu. Myli ona synodalność z „walką polityczną”, w której, aby rządzić, jedna strona musi pokonać drugą. Antagonizowanie ludzi czy sprzyjanie konfliktom, które zagrażają jedności i komunii Kościoła, jest przeciwne duchowi synodalności.

9) Pokusa, aby słuchać tylko tych, którzy już są zaangażowani w działalność Kościoła. Takie podejście może być łatwiejsze w zarządzaniu, ale w ostatecznym rozrachunku ignoruje znaczną część Ludu Bożego.

V) Główne pytania do konsultacji

Niniejszy Synod stawia następujące zasadnicze pytanie: *Kościół synodalny, głosząc Ewangelię, „podąża razem”. Jak owo „podążanie razem” realizuje się dzisiaj w waszym Kościele lokalnym? Do podjęcia jakich kroków zaprasza nas Duch Święty, abyśmy wzrastali w naszym „podążaniu razem”?* (DP, 26).

Odpowiadając na to pytanie, jesteśmy zaproszeni do:

- *przypomnienia sobie naszych doświadczeń*: Jakie doświadczenia z naszego lokalnego Kościoła przywołuje na myśl to pytanie?
- *ponownego odczytania tych doświadczeń w sposób bardziej pogłębiony*: Jakie radości wywołały? Jakie trudności i przeszkody napotkały? Jakie rany wydobyły na światło dzienne? Jakie wzbudziły przemyślenia?
- *zebrania owoców, by się nimi podzielić*: Gdzie w tych doświadczeniach rozbrzmiewa głos Ducha Świętego? O co Duch Święty nas prosi? Jakie są punkty, które należy potwierdzić, jakie są perspektywy zmian, jakie kroki należy podjąć? Gdzie dostrzegamy zgodność? Jakie drogi otwierają się dla naszego Kościoła lokalnego? Aby pomóc w pogłębionej analizie tego fundamentalnego pytania, poniższe tematy podkreślają istotne aspekty „przeżywanej synodalności” (DP, 30). Odpowiadając na te pytania, warto pamiętać, że „podążanie razem” odbywa się na dwa głęboko powiązane ze sobą sposoby. Po pierwsze, podążamy razem, ze sobą nawzajem, jako Lud Boży. Następnie, podążamy razem jako Lud Boży z całą rodziną ludzką. Te dwie perspektywy ubogacają się wzajemnie i są pomocne w naszym wspólnym rozeznawaniu w kierunku głębszej komunii i bardziej owocnej misji.

Pytania towarzyszące każdemu z dziesięciu poniższych tematów mogą być użyte jako punkt wyjścia lub pomocne wskazówki. Wasza rozmowa i dialog nie muszą się ograniczać do poniższych pytań:

1. TOWARZYSZE PODRÓŻY

W Kościele i w społeczeństwie jesteśmy na tej samej drodze, ramię w ramię. W naszym Kościele lokalnym kim są ci, którzy „podążają razem”? Kim są ci, którzy wydają się bardziej oddaleni? W jaki sposób jesteśmy wezwani, aby wzrastać jako towarzysze? Jakie grupy lub osoby pozostają na marginesie?

2. SŁUCHANIE

Słuchanie jest pierwszym krokiem, ale wymaga otwartego umysłu i serca, bez uprzedzeń. W jaki sposób Bóg przemawia do nas poprzez głosy, które czasami ignorujemy? W jaki sposób wysłuchiwanie są świeccy, zwłaszcza kobiety i młodzi ludzie? Co ułatwia lub utrudnia nasze słuchanie? Jak dobrze słuchamy tych, którzy są na peryferiach? W jaki sposób jest włączony wkład osób konsekrowanych, mężczyzn i kobiet? Jakie są ograniczenia w naszej zdolności słuchania, zwłaszcza tych, którzy mają inne poglądy niż nasze własne? Jaka jest przestrzeń dla głosu mniejszości, zwłaszcza tych, którzy doświadczają ubóstwa, marginalizacji lub wykluczenia społecznego?

3. ZABIERANIE GŁOSU

Wszyscy są zaproszeni do mówienia z odwagą i parezją, to znaczy łącząc wolność, prawdę i miłość. Co umożliwia lub utrudnia odważne, szczere i odpowiedzialne wypowiadanie się w naszym Kościele lokalnym i w społeczeństwie? Kiedy i jak udaje nam się powiedzieć to, co jest dla nas ważne? Jak funkcjonują relacje z systemem medialnym (nie tylko z mediami katolickimi)? Kto przemawia w imieniu wspólnoty chrześcijańskiej i jak jest on wybierany?

4. CELEBROWANIE

„Podążanie razem” jest możliwe tylko wtedy, gdy opiera się na wspólnotowym słuchaniu Słowa i sprawowaniu Eucharystii. W jaki

sposób modlitwa i celebracje liturgiczne inspirują i ukierunkowują nasze wspólne życie i misję w naszej wspólnotcie? W jaki sposób inspirują najważniejsze decyzje? W jaki sposób krzewimy czynne uczestnictwo wszystkich wiernych w liturgii? Jaka przestrzeń jest dana na uczestniczenie w posłudze lektora i akolity?

5. WSPÓŁODPOWIEDZIALNI W NASZEJ WSPÓLNEJ MISJI

Synodalność służy misji Kościoła, do udziału w której powołani są wszyscy jego członkowie. Skoro wszyscy jesteśmy uczniami-misjonarzami, to w jaki sposób każda osoba ochrzczona jest powołana do uczestniczenia w misji Kościoła? Co przeszkadza ochrzczonym w byciu aktywnymi w misji? Jakie obszary misji są przez nas zaniedbywane? W jaki sposób wspólnota wspiera swoich członków zaangażowanych w służbę na rzecz społeczeństwa w różny sposób (zaangażowanie społeczne i polityczne, badania naukowe, nauczanie, krzewienie sprawiedliwości społecznej, ochrona praw człowieka, troska o środowisko itp.). W jaki sposób Kościół pomaga tym członkom przeżywać ich służbę społeczeństwu w sposób misyjny? W jaki sposób dokonuje się rozeznania wyborów związanych z misją i przez kogo?

6. DIALOG W KOŚCIELE I SPOŁECZEŃSTWIE

Dialog wymaga wytrwałości i cierpliwości, ale umożliwia także wzajemne zrozumienie. W jakim stopniu różne osoby w naszej wspólnotcie spotykają się, aby prowadzić dialog? Jakie są miejsca i środki dialogu w naszym Kościele lokalnym? W jaki sposób krzewimy współpracę z diecezjami sąsiednimi, wspólnotami zakonnymi na danym terenie, stowarzyszeniami świeckich i ruchami itd.? W jaki sposób są rozwiązywane różnice poglądów, konflikty i trudności? Na jakie szczegółowe kwestie w Kościele i społeczeństwie powinniśmy zwrócić większą uwagę? Jakie doświadczenia dialogu i wspólnego zaangażowania mamy z wyznawcami innych religii i z osobami bez afiliacji religijnej? W jaki sposób Kościół prowadzi dialog i uczy się od innych

instytucji społeczeństwa: świata polityki, ekonomii, kultury, społeczeństwa obywatelskiego i ludzi żyjących w ubóstwie?

7. EKUMENIZM

Dialog między chrześcijanami różnych wyznań, zjednoczonymi przez jeden chrzest, zajmuje szczególne miejsce na drodze synodalnej. Jakie relacje ma nasza wspólnota kościelna z członkami innych tradycji chrześcijańskich i wyznań? Co nas łączy i jak razem podążamy? Jakie owoce przyniosło nam wspólne podążanie? Jakie są trudności? Jak możemy zrobić następny krok we wspólnym podążaniu naprzód?

8. WŁADZA I UCZESTNICTWO

Kościół synodalny jest Kościołem uczestniczącym i współodpowiedzialnym. W jaki sposób nasza wspólnota kościelna określa cele, do których należy dążyć, drogę do ich osiągnięcia i kroki, które należy podjąć? W jaki sposób sprawowana jest władza lub zarządzanie w naszym Kościele lokalnym? W jaki sposób praca zespołowa i współodpowiedzialność są realizowane w praktyce? W jaki sposób i przez kogo przeprowadzane są ewaluacje? Jak są promowane posługi i odpowiedzialność świeckich? Czy mamy owocne doświadczenia synodalności na poziomie lokalnym? Jak funkcjonują organizmy synodalne na poziomie Kościoła lokalnego (Rady Duszpasterskie w parafiach i diecezjach, Rady Kapłańskie itd.)? Jak możemy promować bardziej synodalne podejście w naszym uczestnictwie i przewodzeniu?

9. ROZEZNAWANIE I PODEJMOWANIE DECYZJI

W stylu synodalnym podejmujemy decyzje poprzez rozeznawanie tego, co Duch Święty mówi przez całą naszą wspólnotę. Jakie metody i procesy stosujemy w podejmowaniu decyzji? Jak je można ulepszyć? Jak krzewimy branie udziału w podejmowaniu decyzji w strukturach hierarchicznych? Czy nasze metody podejmowania decyzji pomagają nam słuchać całego Ludu Bożego? Jaki jest

związek między konsultacją a podejmowaniem decyzji i jak to realizujemy w praktyce? Jakich narzędzi i procedur używamy, aby promować przejrzystość i możliwość rozliczenia? Jak możemy wzrastać we wspólnotowym rozeznawaniu duchowym?

10. FORMOWANIE SIĘ W SYNODALNOŚCI

Synodalność pociąga za sobą otwartość na zmiany, formację i ciągłe uczenie się. W jaki sposób nasza wspólnota kościelna formuje ludzi, aby byli bardziej zdolni do „podążania razem”, słuchania siebie nawzajem, uczestniczenia w misji i angażowania się w dialog? Jaka formacja jest oferowana, aby wspierać rozeznawanie i sprawowanie władzy w sposób synodalny?

Strona internetowa Synodu [Synod 2021 – 2023] oferuje sugestie, jak postawić te pytania różnym grupom ludzi w sposób prosty i angażujący. Każda diecezja, parafia czy grupa kościelna nie powinna starać się odpowiedzieć na wszystkie pytania, ale powinna rozeznąć i skupić się na tych aspektach synodalności, które są najbardziej istotne w jej kontekście. Uczestnicy są zachęceni do szczerego i otwartego dzielenia się swoimi doświadczeniami z ich rzeczywistego życia oraz do wspólnej refleksji nad tym, co Duch Święty mógłby objawić poprzez to, czym dzielą się ze sobą nawzajem.

VI) Aneks B - Propozycje wskazówek dotyczących organizacji synodalnego spotkania konsultacyjnego

Synodalne spotkania konsultacyjne mogą być organizowane przez różne grupy w parafii lub przez zebranie różnych osób z różnych parafii. Inne organizmy diecezjalne lub organizacje religijne i świeckie mogą również współpracować w organizowaniu spotkań konsultacyjnych. Poniżej przedstawiamy ogólny zarys kroków, które można podjąć.

1. Można utworzyć zespół organizacyjny, który zaplanuje i przeprowadzi proces konsultacji i spotkania na poziomie lokalnym, w tym rozezną, w jaki sposób dotrzeć do ludzi i jakie są najodpowiedniejsze metody wspierania dialogu i uczestnictwa w autentycznym doświadczeniu synodalnym.
2. Do uczestnictwa można zachęcać poprzez ogłoszenia parafialne, media społecznościowe, listy itp. Z pomocą lokalnych społeczności, jak również instytucji kościelnych, takich jak szkoły i ośrodki społeczne, można podjąć szczególny wysiłek w celu identyfikacji i dotarcia do tych, którzy od pewnego czasu nie utrzymują regularnych kontaktów ze wspólnotą kościelną. Należy zadbać o zaangażowanie tych, którzy są wykluczeni lub których głosy często nie są brane pod uwagę.
3. W idealnej sytuacji wśród uczestników powinny znaleźć się osoby z różnych wspólnot, o różnych doświadczeniach, kulturach, w różnym wieku i o różnych stylach życia. Liczebność grupy może zależeć od dostępności miejsca i dogodnych okoliczności.
4. Na około 2-3 tygodnie przed spotkaniem należy rozesłać do wszystkich uczestników materiały przygotowawcze do modlitwy i refleksji. Mogą one zawierać krótką lekturę na temat synodalności, główne pytanie (pytania) do refleksji oraz sugerowane sposoby modlitwy i rozeznawania w odniesieniu do tych pytań, w tym zalecane fragmenty Pisma Świętego. Uczestnicy powinni być również poinformowani o metodzie, która zostanie zastosowana podczas spotkania synodalnego. Powinni zarezerwować sobie czas na osobiste przygotowanie z wykorzystaniem wszystkich tych materiałów, gdyż jest to kluczowe dla owocnego dialogu.
5. Główne pytania do refleksji powinny być istotne i krótkie. Często lepiej jest mieć mniej pytań, które można bardziej zgłębić, niż wiele pytań, które byłyby potraktowane powierzchownie. Niniejszy Synod stawia następujące fundamentalne pytanie: *Kościół synodalny, głosząc Ewangelię, „podąża razem”. Jak owo „podążanie razem”*

realizuje się dzisiaj w waszym Kościele lokalnym? Do podjęcia jakich kroków zaprasza nas Duch Święty, abyśmy wzrastali w naszym „podążaniu razem”? (DP, 26).

Odpowiadając na to pytanie, jesteśmy zaproszeni do:

– *przypomnienia sobie naszych doświadczeń*: Jakie doświadczenia z naszego lokalnego Kościoła przywołuje na myśl to pytanie?

– *ponownego odczytania tych doświadczeń w sposób bardziej pogłębiony*: Jakie radości wywołały? Jakie trudności i przeszkody napotkały? Jakie rany wydobyły na światło dzienne? Jakie wzbudziły przemyślenia?

– *zebranie owoców, by się nimi podzielić*: Gdzie w tych doświadczeniach rozbrzmiewa głos Ducha Świętego? O co Duch Święty nas prosi? Jakie są punkty, które należy potwierdzić, jakie są perspektywy zmian, jakie kroki należy podjąć? Gdzie dostrzegamy zgodność? Jakie drogi otwierają się dla naszego Kościoła lokalnego?

Bardzo często owocną dla uczestników okazuje się refleksja nad dotychczasową drogą ich wspólnoty lokalnej. Jaka była historia życia wiary wspólnoty? W jaki sposób wspólnota doszła do miejsca, w którym jest teraz? W jaki sposób Bóg był w niej obecny? Wspólne wspomnianie przeszłości często pomaga budować wspólnotę i wskazywać jej drogę ku przyszłości.

Aby pomóc ludziom w pełniejszym zgłębieniu tego fundamentalnego pytania, opracowano dziesięć tematów, aby podkreślić istotne aspekty „przeżywanej synodalności” (DP, 30). Pytania towarzyszące każdemu z dziesięciu tematów mogą być wykorzystane jako punkt wyjścia lub pomocna wskazówka do wzbogacenia konsultacji. Pytania te można znaleźć w części 5 Vademecum, a ich bardziej szczegółowa wersja jest dostępna w materiałach towarzyszących na stronie internetowej Synodu [<https://www.synod.va/en.html>].

6. Należy zadbać o wystarczającą liczbę moderatorów grup, stosownie do wybranej metody i formatu zgromadzenia konsultacyjnego oraz o ich odpowiednie przygotowanie do prowadzenia procesu. Należy również określić zespół osób, który przygotowuje syntezę konsultacji.

7. Podczas spotkania modlitwa wspólnotowa i liturgia będą odgrywać istotną rolę. Słuchanie siebie nawzajem jest ugruntowane w słuchaniu Słowa Bożego i Ducha Świętego. Głębokie formy modlitwy mogą być wykorzystane, aby prosić Boga o prowadzenie i inspirację oraz pozwolić Mu pogłębić naszą komunie między sobą. Liturgia i wspólne rozważanie Pisma Świętego mogą być bardzo pomocnymi środkami w tym względzie.

8. Można zastosować odpowiednią metodę dialogu w grupie, która będzie zgodna z zasadami synodalności. Na przykład, metoda Rozmowy Duchowej promuje aktywne uczestnictwo, uważne słuchanie, refleksyjne mówienie i rozeznawanie duchowe. Uczestnicy tworzą małe grupy składające się z około 6-7 osób z różnych środowisk. Metoda ta zajmuje co najmniej godzinę i składa się z trzech rund. W pierwszej rundzie każdy po kolei dzieli się owocami swojej modlitwy w odniesieniu do pytań i refleksji, które zostały wcześniej rozdane (zob. nr 5 niniejszego aneksu). W tej rundzie nie ma dyskusji, a wszyscy uczestnicy po prostu słuchają w skupieniu każdej osoby i zwracają uwagę na to, jak Duch Święty działa w nich samych, w osobie mówiącej i w całej grupie. Po tym następuje czas ciszy, aby zanotować swoje wewnętrzne poruszenia. W drugiej rundzie uczestnicy dzielą się tym, co najbardziej uderzyło ich w pierwszej rundzie i co poruszyło ich w czasie ciszy. Może pojawić się również dialog, przy zachowaniu tej samej duchowej uważności. Ponownie po tym następuje czas ciszy. Wreszcie w trzeciej rundzie uczestnicy zastanawiają się nad tym, co wydaje się mieć oddźwięk w rozmowie i co ich najbardziej poruszyło. Odnotowuje się również nowe spostrzeżenia, a także nierozwiązane

kwestie. Spontaniczne modlitwy wdzięczności mogą zakończyć rozmowę. Zazwyczaj każda mała grupa będzie miała moderatora i osobę sporządzającą notatki. (Szczegółowy opis tego procesu znajduje się na stronie internetowej Synodu:

<https://www.synod.va/en.html>).

9. Po zakończeniu dialogu w grupie, uczestnicy powinni podsumować i podzielić się swoimi doświadczeniami z tego procesu w swojej małej grupie. Jak wyglądało ich doświadczenie? Jakie były wzloty i upadki? Jakie nowe i odświeżające spostrzeżenia mogli odkryć? Czego nauczyli się o synodalnym sposobie postępowania? W jaki sposób Bóg był obecny i działał w trakcie ich wspólnego czasu?

10. Uczestnicy powinni następnie zdecydować, jakie informacje zwrotne chcą przekazać zespołowi organizacyjnemu/pomocniczemu. Pytania przewodnie do syntezy diecezjalnej, przedstawione w *Vademecum*, mogą być wykorzystane jako podstawa do przekazania informacji zwrotnej na poziomie lokalnym.

11. Następnie wszyscy uczestnicy mogą się zebrać, aby zakończyć spotkanie. Jeden przedstawiciel z każdej małej grupy może krótko opowiedzieć o doświadczeniach grupy. Uczestnicy powinni zostać poinformowani o kolejnym etapie procesu synodalnego, tak aby wiedzieli, w jaki sposób ich wkład przyczyni się do odpowiedzi całego Kościoła. Zaleca się, aby zgromadzenie zakończyło się modlitwą lub pieśnią dziękczynną.

12. Po zakończeniu spotkania, członkowie zespołu organizującego /pomocniczego mogą spotkać się w celu podsumowania całego doświadczenia i przygotowania syntezy na podstawie informacji zwrotnych przekazanych przez wszystkie małe grupy. Następnie mogą przekazać syntezę do diecezjalnej osoby kontaktowej (osób kontaktowych).

13. Jeśli ludzie nie mogą uczestniczyć w spotkaniu osobiście lub online, należy podjąć wysiłki, aby dotrzeć do nich za pomocą wiadomości tekstowych, rozmów telefonicznych, radia lub innych odpowiednich środków. Ważne jest, abyśmy starali się jak najlepiej wsłuchać w głos każdego, a zwłaszcza tych, którzy są marginalizowani.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	1
Spotkanie I: TOWARZYSZE PODRÓŻY	5
Spotkanie II: SŁUCHANIE	8
Spotkanie III: ZABIERANIE GŁOSU	11
Spotkanie IV: CELEBROWANIE	14
Spotkanie V: WSPÓŁODPOWIEDZIALNI W MISJ	17
Spotkanie VI: PROWADZENIE DIALOGU W KOŚCIELE I SPOŁECZEŃSTWIE	20
Spotkanie VII: DIALOG Z INNYMI WYZNANIAMI CHRZEŚCIJAŃSKIMI	24
Spotkanie VIII: WŁADZA I UCZESTNICTWO	27
Spotkanie IX: ROZEZNAWANIE I PODEJMOWANIE DECYZJI	30
Spotkanie X: FORMOWANIE SIĘ DO SYNODALNOŚCI	33
Spotkanie XI: INNY WYBRANY TEMAT	37
Wybrane zagadnienia z <i>Vademecum</i> Synodu	38

Notatki

Notatki

